

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Ndc/6/2025
Identifikačné číslo spisu:	6925200173
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6925200173.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiťovi S. S., narodenému B., zomrelému B., naposledy bývajúcemu v C., vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 3D/54/2025, o prejednanie dedičstva, o návrhu F.. K. I., narodeného B. na prikázanie veci Mestskému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu F.. K. I. na prikázanie dedičskej veci vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 3D/54/2025 Mestskému súdu Bratislava IV **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rimavská Sobota predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu F.. K. I., osoby, ktorá sa postarala o pohreb poručiťovi, na prikázanie veci (č. 1. 3 až 5 spisu) Okresnému súdu Bratislava V (poznámka najvyššieho súdu: v súčasnosti Mestského súdu Bratislava IV) z dôvodu vhodnosti (podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „CSP“). V návrhu žiadal o prikázanie veci z dôvodu, že nebohý bol bezdetný a oboch rodičov mal už umretých, pričom po jeho dvoch nebohých sestrách zostali iba synovci a neter, ktorí žijú v G.. Zároveň uviedol, že so všetkými komunikoval a títo s presunom dedičského konania do G. súhlasia.

2. V zmysle § 4 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) platí, ak bol podaný návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, majú právo vyjadriť sa k návrhu tí účastníci, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu. Keďže v čase podania návrhu na prikázanie veci nebol, (ako vyplýva zo súdneho spisu), zistený okruh dedičov po poručiťovi, návrh na prikázanie veci nebol daný na vyjadrenie účastníkom dedičského konania.

3. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 39 ods. 2 CSP možno na návrh ktorejkoľvek zo strán spor prikázať inému súdu tej istej

inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

5. Podľa § 39 ods. 3 CSP o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor (vec) prikázať.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý je ako súd najbližšie spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava IV a Okresnému súdu Rimavská Sobota, príslušný na rozhodnutie o prikázaní sporu inému súdu podľa § 39 ods. 3 CSP, vec prejednal a dospel k záveru, že návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti nemožno vyhovieť.

7. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania (civilného mimosporového konania) alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä v závislosti od predmetu sporu, postavenia sporových strán, ale aj podmienok pre rýchlejšie dosiahnutie výsledku v spore. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

8. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania/účastníkov konania.

9. Dôvody uvádzané F. (osoby, ktorá sa postarala o pohreb poručiťľa a podľa jeho tvrdení aj syna aleboj sestry bezdetného poručiťľa, ktorého rodičia už taktiež umreli) a to, že synovci a netere poručiťľa žijú v G., nezodpovedajú kritériám, ktoré by bolo možné relevantne zohľadniť pri prelomení práva účastníkov na zákonného sudcu a uvažovaní o prikázaní sporu (veci) inému súdu. Uvedený dôvod nevykazuje charakter takej výnimčnosti, aby bolo možné jeho návrhu vyhovieť. Zdravotné problémy, či problémy súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností či vynaložením vyšších výdavkov za účelom dostavenia sa na vecne a miestne príslušný súd sú vo všeobecnosti skôr bežné a sami osebe neodôvodňujú prikázanie sporu (veci) inému súdu. Strana (účastník) má totiž právo zvoliť si v konaní zástupcu, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (účastník) (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Najvyšší súd taktiež poukazuje na § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Súd zároveň môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti strane uložiť, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP). Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali premisu o hospodárnejšom alebo efektívnejšom prerokovaní veci Mestským súdom Bratislava IV.

10. Vzhľadom na to, že najvyšší súd v danom prípade splnenie podmienok pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP nezistil, návrhu F. preto nemohol vyhovieť.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.